

Innst. 193 S

(2010–2011)

Innstilling til Stortinget frå finanskomiteen

Dokument 8:19 S (2010–2011)

Innstilling frå finanskomiteen om representantforslag frå stortingsrepresentantane Harald T. Nesvik, Torgeir Trældal, Per Roar Bredvold og Christian Tybring-Gjedde om endring av revisjonsplikt for små og mellomstore bedrifter samt endring av tidsbegrenset krav til oppbevaring av regnskapsdokumenter

Til Stortinget

Samandrag

I Dokument 8:19 S (2010–2011) blei følgjande forslag fremja 21. oktober 2010:

- «1. Stortinget ber regjeringa fremme forslag om å avvikle revisorplikten for små foretak med en omsetning under 5 mill. kroner.
2. Stortinget ber regjeringa redusere oppbevaringsplikten for regnskapsmateriale fra 10 til 5 år.»

Det vert vist til dokumentet for nærare utgreiing og grunngjeving for forslaget.

Merknader frå komiteen

Komiteen, medlemene frå Arbeidarpartiet, Thomas Breen, Gunvor Eldegard, Kjell Børre Hansen, Irene Johansen, Gerd Janne Kristoffersen, Torfinn Opheim og Dag Ole Teigen, frå Framstegspartiet, fung. leiar Ulf Leirstein, Jørund Rytman, Kenneth Svendsen og Christian Tybring-Gjedde, frå Høgre, Gunnar Gundersen, Arve Kambe og Jan

Tore Sanner, frå Sosialistisk Venstreparti, Inga Marte Thorkildsen, frå Senterpartiet, Per Olaf Lundteigen, frå Kristeleg Folkeparti, Hans Olav Syversen, og frå Venstre, Borghild Tenden, viser til at finansministeren har kome med fråsegn om forslaget i brev av 23. november 2010 til finanskomiteen. Brevet følgjer som vedlegg til denne innstillinga.

Revisjonsplikt

Fleirtalet i komiteen, alle unnateke medlemene frå Framstegspartiet, viser til Prop. 51 L (2010–2011) Endringer i revisorloven og enkelte andre lover (unntak fra revisjonsplikt for små aksjeselskaper), som regjeringa Stoltenberg II la fram den 17. desember 2010. Fleirtalet viser til handsaminga av denne.

Komiteens medlemmer fra Framskrittspartiet er fornøyd med at regjeringa 17. desember 2010 endelig la fram forslag om å fjerne revisjonsplikten for en rekke små aksjeselskaper. Aksjeselskap med omsetning på under 5 mill. kroner i driftsinntekter, under 20 mill. kroner i balanse og gjennomsnittlig antall ansatte som ikke utfører mer enn 10 årsverk, kan nå velge ikke å ha revisor. Disse medlemmer vil likevel påpeke at mange små aksjeselskaper likevel vil velge å kjøpe en del tjenester fra revisor, som for eksempel bistand til utarbeidelse av ligningspapirer, og jobben revisorene utfører, vil i mange tilfeller være høyt verdsatt.

Disse medlemmer mener man også burde se på lemping av revisjonsplikten for små stiftelser. For en del slike stiftelser vil revisjonshonoraret være en betydelig økonomisk byrde, og man kan spørre seg om nytten av dette forsvarer kostnaden. Likevel er

alle stiftelser omfattet av revisjonsplikt. Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen vurdere fjerning av revisjonsplikten for mindre stiftelser og legge frem vurderingen som sak for Stortinget.»

Komiteens medlemmer fra Høyre og Venstre er fornøyd med at regjeringen følger opp Høyre og Venstres forslag om fjerning av revisjonsplikten for små aksjeselskaper. Disse medlemmer viser til Prop. 51 L (2010–2011) Endringer i revisorloven og enkelte andre lover (unntak fra revisjonsplikt for små aksjeselskaper), som regjeringen Stoltenberg II la frem den 17. desember 2010. Disse medlemmer vil komme tilbake til vurderinger og eventuelle forslag i forbindelse med komiteens behandling av denne saken.

Oppbevaringsplikt

Fleirtalet i komiteen, alle unntatte medlemene frå Framstegspartiet og Høyre, viser til finansministerens brev der han skriv at oppbevaringstid for primærdokumentasjon for tida er til handsaming i Finansdepartementet med sikte på å følge opp med lovforslag våren 2011. Fleirtalet avventar dette.

Komiteens medlemmer fra Framskrittspartiet, Høyre og Venstre viser til ovennevnte brev fra finansministeren til finanskomiteen om representantforslaget der han viser til at Finansdepartementet har et arbeid gående om redusert oppbevaringsplikt for såkalt primærdokumentasjon til regnskapet. Det skal legges frem sak om dette våren 2011 ifølge finansministeren. Disse medlemmer viser til at en slik reduksjon i oppbevaringsplikten også må gjenspeiles i tilstøtende lovverk som blant annet berører ligningsmyndighetenes

adgang til å ta opp saker tilbake i tid. Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen fremme forslag om å redusere oppbevaringsplikten for regnskapsmateriale fra 10 til 5 år, samt fremme forslag om endringer i tilstøtende lovverk der bestemmelsene har betydning for oppbevaringsplikten.»

Forslag frå mindretal

Forslag frå Framstegspartiet, Høyre og Venstre:

Forslag 1

Stortinget ber regjeringen fremme forslag om å redusere oppbevaringsplikten for regnskapsmateriale fra 10 til 5 år, samt fremme forslag om endringer i tilstøtende lovverk der bestemmelsene har betydning for oppbevaringsplikten.

Forslag frå Framstegspartiet:

Forslag 2

Stortinget ber regjeringen vurdere fjerning av revisjonsplikten for mindre stiftelser og legge frem vurderingen som sak for Stortinget.

Tilråding frå komiteen

Komiteen viser til representantforslaget og til merknadene, og rår Stortinget til å gjere slikt

vedtak:

Dokument 8:19 S (2010–2011) – representantforslag frå stortingsrepresentantane Harald T. Nesvik, Torgeir Trældal, Per Roar Bredvold og Christian Tybring-Gjedde om endring av revisjonsplikt for små og mellomstore bedrifter samt endring av tidsbegrenset krav til oppbevaring av regnskapsdokumenter – vert lagt ved protokollen.

Oslo, i finanskomiteen, den 3. februar 2011

Ulf Leirstein

fung. leiar

Gunvor Eldegard

ordførar

Vedlegg**Brev fra Finansdepartementet v/statsråden til finanskomiteen,
datert 23. november 2010****Dokument 8:19 S (2010-2011) Representantforslag fra Nesvik, Trældal, Bredvold og Tybring-Gjedde om endring av revisjonsplikt for små og mellomstore bedrifter samt endring av tidsbegrenset krav til oppbevaring av regnskapsdokumenter**

Jeg viser representantforslag Dokument 8:19 S(2010-2011) fra stortingsrepresentantene Harald T. Nesvik, Torgeir Trældal, Per Roar Bredvold og Christian Tybring-Gjedde om at Stortinget ber regjeringen om å fremme forslag om å avvikle revisjonsplikten for små foretak med en omsetning under 5 millioner kroner, og forslag om å redusere oppbevaringsplikten for regnskapsmateriale fra 10 til 5 år. Forslaget er oversendt fra finanskomiteen til uttalelse.

Revisjonsplikt små foretak

Spørsmålet om revisjonsplikt for små foretak har vært utredet og er for tiden til behandling i Finansdepartementet. Ved kongelig resolusjon 11. mai 2007 ble det oppnevnt et utvalg for å utrede unntak fra revisjonsplikt for små foretak. Utvalget ble ledet av professor Rune Sæbø, og avga 27. juni 2008 sin utredning i NOU 2008:12 Revisjonsplikten for små foretak.

Finansdepartementet sendte 2. juli 2008 utredningen på høring, med høringsfrist 20. oktober 2008. Flertallet i utvalget konkluderer med at revisjonsplikten bør opprettholdes for samtlige aksjeselskaper og at det også bør innføres revisjonsplikt for enkelte norskregistrerte utenlandske foretak (NUFer) for å oppnå likestilling mellom de to foretakstypene, mens utvalgets mindretall foreslo å oppheve revisjonsplikten for små aksjeselskaper. Dersom lovgiver innfører unntak fra revisjonsplikten, foreslår et samlet utvalg at unntaket omfatter aksjeselskaper med driftsinntekter under fem millioner kroner, men bare dersom balansen ikke overstiger 20 millioner kroner og selskapet har et gjennomsnittlig antall ansatte som ikke er høyere enn 10 årsverk. Utvalget er enige i at NUF og AS bør likestilles.

I saken er det særlig hensynene til forenklinger for næringslivet og hensynet til brukerne av regnskapene som er sentrale. Jeg legger opp til å fremme et lovforslag i saken i løpet av året. Dette er også varslet i Nasjonalbudsjettet 2011 (Meld. St. 1 (2010-2011)) punkt 6.2.6 s. 136.

Oppbevaringsplikten

Plikt til å oppbevare regnskapsdokumentasjon er regulert i lov 19. november 2004 nr. 73 om bokføring (bokføringsloven) § 13. Regnskapsdokumentasjon som angitt i § 13 første ledd nr. 1 til 4 skal lagres i ti år (primærdokumentasjon), mens regnskapsdokumentasjon som angitt i § 13 første ledd nr. 5 til 8 skal lagres i tre år og seks måneder (sekundærdokumentasjon), se § 13 annet ledd. Finansdepartementet innhentet i 2008 utredninger fra Skattedirektoratet og Økokrim om gjeldende krav til ti års oppbevaringstid for primærdokumentasjon etter bokføringsloven. Utredningene ble sendt på høring 22. desember 2008 med frist 20. mars 2009.

I sin utredning viser Skattedirektoratet til at flere hensyn taler mot en redusert oppbevaringstid. Herunder vises det til at en nedkorting av oppbevaringstiden i praksis ville betinge vesentlige lovendringer på skatte- og avgiftsområdet, og at det er lite hensiktsmessig å oppstille en kortere oppbevaringstid for regnskapsmateriale enn den perioden hvor skatte- og avgiftsmyndigheter har adgang til å foreta en ny skatte- og avgiftsendring. Etter Skattedirektoratets syn bør det ved vurderingen av kravet til oppbevaringstid også ses hen til de alminnelige strafferettslige foreldelsesfrister.

Skattedirektoratet anfører subsidiært at man ved redusert oppbevaringstid burde ha mulighet til å pålegge lengre oppbevaringstid i enkelttilfeller. Skattedirektoratet viser imidlertid til at behovene for oppbevaring i enkelttilfeller tilsier at unntakene vil bli så mange og omfattende at det vil være enklere og mer praktisk å opprettholde dagens generelle krav til ti års oppbevaringsplikt på all primærdokumentasjon i regnskapet.

Økokrim fraråder i sin rapport å redusere oppbevaringsplikten for regnskapsmateriale. Etter Økokrims skjønn vil dette medføre økt økonomisk kriminalitet. Samtidig vises det til at mulighetene for å straffe forfølge slik kriminalitet, samt muligheten for å inndra utbytte av straffbare handlinger, vil bli redusert.

Jeg viser også til at det i rapporten "Kartlegging av administrative kostnader ved etterlevelse av finansmarksregelverket", utarbeidet av Rambøll management og KPMG for Nærings- og handelsdepartementet, fremkommer at de samlede kostnadene knyttet til oppbevaring av oppbevaringspliktig regnskapsmateriale estimeres til om lag 630 mill. kroner. Dette er anslått å utgjøre om lag 1,9 % av de estimerte

lovpålagte kostnadene næringslivet har knyttet til etterlevelse av regnskaps-, revisjons og bokføringsregler. Kostnadene er estimert med den såkalte ”SKM-metoden”. Dette innebærer at handlinger som ikke følger av lovkrav ikke skal måles, og at enhver kostnad som følger av lovkrav skal måles fullt ut, uavhengig av bedriftens egen nytte av å følge reglene. Det innebærer også at undersøkelsen ikke skiller mellom kostnader som påløper for oppbevaring de første fem årene, og de merkostnader som er knyttet til oppbevaring i ytterligere fem år. Siden pliktig oppbevaringstid for sekundærdokumentasjon uansett bare er tre år og seks måneder, og det også vil være faste kostnader knyttet til håndtering av dokumentasjon som vil påløpe uavhengig av oppbevaringstid, er det grunn til å tro at de faktiske merkostnadene ved å oppbevare primærdokumentasjon i ytterligere fem år i praksis utgjør en mindre andel av næringslivets samlede kostnader knyttet til etterlevelse av regn-

skaps-, revisjons- og bokføringsregelverket når det også ses hen til næringslivets egen nytte av å følge disse reglene.

I brev av 13. november 2007 fra Finansdepartementet til Norsk Regnskapsstiftelse fikk Bokføringsstandardstyret i oppdrag å gå gjennom bokføringsregelverket for å vurdere behov for andre endringer i bokføringsregelverket. I Bokføringsstandardstyrets delrapport II, som ble overlevert Finansdepartementet 31. oktober 2008, foreslås en rekke endringer i bokføringsloven. Spørsmålet om mulig redusert oppbevaringstid for primærdokumentasjon etter bokføringsloven er for tiden til behandling i Finansdepartementet sammen med blant annet de forslag til lovendringer som fremkommer i delrapport II til Bokføringsstandardstyret, og som jeg tar sikte på å følge opp med lovforslag våren 2011. Dette er også varslet i Nasjonalbudsjettet (Meld. St. 1 (2010-2011)) punkt 6.2.6 s. 136.